

USCA

POST

KONTAKTORGAAN VAN DE VERENIGING VOOR USA EN CANADA FILATELIE

Redactie: A. van Herk

Tel. 030.881741

Livingstonelaan 193 - 3526 HD Utrecht

November 1985

Nummer 26

CANADEES POSTMUSEUM DEELS WEER OPEN

De in het vorig nummer gesignaleerde sluiting van het Canadees Postmuseum heeft tot massieve protestacties uit filateliekringen geleid. De British North American Philatelic Society en vele plaatselijke clubs riep hun leden op hun parlamentslid op te bellen en te schrijven. In de Canadian Stamp News werd een protestbrief afgedrukt, gericht aan minister Perrin Beatty, die enkel ondertekend en verzonden hoefde te worden. Het doet u wellicht deugd dat ook onze Vereniging een brief stuurde aan Mr Beatty en van hem een uitvoerig antwoord mocht ontvangen met dank en een toelichting. Er wordt gedacht aan een particulier steunfonds. Men onderzoekt hoe het buitenland dat doet. Intussen is een deel van de Nationale Collectie en de Bibliotheek tijdelijk ondergebracht in Ottawa, Laurier Street 365, en weer te bezichtigen. De rest ligt in kluisen. De Raad van Beheer heeft opdracht gegeven, binnen drie jaar te zorgen voor een permanente behuizing.

AMERIKA THEMATISCH

Lezing gehouden op onze bijeenkomst
van 21 september 1985
door G.J. Soldaat, Lid A.I.J.P.

"Amerika Thematisch" is het onderwerp waar we het vandaag over zullen hebben.

Zoals we hier zitten hebben we allemaal of bijna allemaal met het verzamelen van Amerika te maken. En voorzover niet, dan is het Canada en wie mijn verhaal weet te transponeren kan het van toepassing brengen op dit tweede grote land van Noord Amerika.

Thematisch Amerika is niet nieuw, maar in de meeste gevallen worden Amerikaanse zegels toegepast in een bredere collectie, dus samen met zegels en poststukken uit andere landen. Collecties uit puur Amerikaanse zegels zijn er minder en toch is dat de draad van mijn verhaal: een thematische collectie uit uitsluitend Amerikaanse zegels en poststukken.

Voor de goede orde: ik ga voorbij aan tentoonstellingsnormen en bepaal mij tot het onderwerp om de verzamelaars meer mogelijkheden te bieden en misschien meer vreugde aan hun collectie.

Amerika kent zo'n 2500 zegels, d.w.z. catalogusnummers en wie niet méér doet dan van iedere zegel één exemplaar te verzamelen, rechtuit-rechtaan volgens de catalogus, is nog wel een keer uitgepraat.

Nu zijn er veel mogelijkheden om uit te breiden en één daarvan is de thematische toepassing.

Van de + 2500 zegels zijn er misschien 1800 à 2000 met verschillende afbeeldingen en vrijwel elke afbeelding is te relateren aan

een thema of meerdere thema's. Verreweg de meeste zegels hebben een geringe aanschafswaarde, zodat het heel goed mogelijk is dezelfde zegel meerdere malen te gebruiken als dat binnen het thema wenselijk is. Dat meerdere malen gebruik maken van dezelfde zegel geeft nog meer mogelijkheden om thematisch uitvoerig te verwerken.

Enkele voorbeelden:

Scott 856 betreffende het Panamakanaal kan gebruikt worden bij:

- a. President Roosevelt
- b. Panamakanaal
- c. Amerika en de Zee
- d. Schepen op postzegels.

De 1 cent Columbus (Scott 230) bij:

- a. Columbus
- b. Geschiedenis van Amerika
- c. Indianen

Scott 902 bij het 75-jarig bestaan van de Constitutie bij:

- a. Lincoln
- b. Negers
- c. Geschiedenis (Constitutie).

U ziet het: mogelijkheden te over.

Naast het verzamelplezier zit er nog een grootplezier in een thematische collectie. Men moet zich voor elke zegel verdiepen in de bedoeling van de uitgifte, de achtergrond en de afbeelding.

Verreweg de meeste zegels zijn te relateren aan de geschiedenis van Amerika en dit is een zo groot onderwerp dat over de wijze van opzetten een apart verhaal is te houden. Ik ben daartoe uiteraard graag bereid. Dus als eerste onderwerp noem ik:

DE GESCHIEDENIS VAN AMERIKA

Voor de goede orde wil ik nu reeds zeggen, dat voor elke thematische collectie niet

alleen zegels in aanmerking komen, maar ook toegevoegde elementen als:

Stempels

Hierbij is een keus te maken uit

- a. rondstempels
 - b. lijnstempels
 - c. sloganstempels
 - d. gridironstempels
 - e. stations- en plaatsnaamstempels
 - f. voorafstempelingen
 - g. andere stempels,
- maar ook

Perfins.

Ik kom daar later op terug.

Terug nu naar de geschiedenis. Wie het onderwerp te groot is of eerst wat bescheidener wil beginnen kan kiezen uit deeltoe-passingen als:

- a. de Presidenten van Amerika
- b. de Staatsvorming van Amerika
- c. de Burgeroorlog
- d. de Vrijheidsoorlog
- e. de Vlaggen van de USA en de verschillen-de Staten
- f. Benjamin Franklin
- g. Landkaarten op Amerikaanse zegels, vaak al onder te brengen bij de Staatsvorming en..... er zal nog wel wat te bedenken zijn.

Wat denkt u van:

- h. Indianen
- i. Negers
- j. Eerste en Tweede Wereldoorlog
- k. Pioniers en Ontdekkingsreizen
- l. Spaanse, Franse en andere invloeden
- m. en wat de presidenten betreft: men kan er ook ééntje uitzoeken
- n. de American Eagle, het Amerikaanse symbool van vrijheid.

Er zijn echter legio andere onderwerpen aan te voeren die tot kleinere of grotere collecties kunnen leiden. Ik noem hier een aantal:

- a. Natuur en Milieu (Soil, Water, enz.)
- b. Nationale Parken en niet alleen de serie

uit 1934, maar ook de talloze losse uitgaven

- c. het Vrijheidsbeeld
- d. Kunst en Cultuur, Schilder- en Beeldhouwkunst
- e. Bloemen en Planten, o.a. de serie van 50
- f. Dieren
- g. Gebouwen en Monumenten en Architectuur algemeen
- h. Personen (geen Presidenten)
- i. Vervoer en Transport
- j. Amerika en het Buitenland, w.o. U.N.O.
- k. Sport en Olympische Spelen
- l. Jeugd
- m. Kerstmis
- n. Gezondheidszorg (vooral veel stempels)
- o. Amerika en de Zee; en als deel daarvan
- p. Vloot en Marine
- q. Luchtvaart / Airmail
- r. Ruimtevaart
- s. Industrie en Commercie
- t. Filatelie (met veel stempels).

Elk van deze onderwerpen is uit te bouwen tot een leuke collectie. Het onderwerp Kunst is in het onderdeel Schilderkunst een verzameling op zichzelf omdat veel afbeeldingen op de postzegels afkomstig zijn van schilderingen, vooral van presidenten en van vele kerstzegels.

Plaatsnamen

Vele plaatsnamen zijn te relateren aan personen die een rol in de geschiedenis hebben gespeeld, o.a. presidenten. Toch moet men niet overijld een naam toeschrijven aan de meest voor de hand liggende figuur.

Adams, MA is niet naar een van de presidenten van die naam genoemd.

Carterville, MO was een vroegere kolonist en niet de president.

De plaatsen Cleveland in Georgia, Texas en Tennessee hebben niets te maken met president Cleveland en

Fillmore, CA is genoemd naar de Generaal-Superintendant van de Southern Railroad. Jackson van Jacksonville, IL was een zwarte dominee.

Lincoln van de plaats in Maine was wel eens senator maar nooit president en de Lincoln van California was C. Lincoln Wilson van de California Railroad.

Over Kennedy, Reagan en Nixon zullen we het maar niet hebben.

Bovenstaand lijstje is niet compleet en zelfs mijn informatie is nog vol hiaten. Het is zo gemakkelijk de weg van de minste weerstand te kiezen, maar

Pittsburg, TX is niet genoemd naar de beroemde Pitt en Maywood beslist niet naar de zangeressen uit Friesland, terwijl Hayden zijn naam niet te danken heeft aan de gelijknamige componist.

Er zijn echter ook namen die men een andere achtergrond zou willen geven. Zo is Cape May Court House, NJ genoemd naar Cornelis Jacobszn May, een Hollands onderzoeker die in 1612-1614 de Atlantische kust van Noord Amerika exploreerde. Hij werd later directeur generaal van de Hollands West Indische Compagnie in de kolonie New Netherlands.

Plaatsnamen is overigens een geweldige bron voor thematische collecties. Veel namen zijn te danken aan

- a. plaatsen in het buitenland of landen
- b. kolonisten
- c. koningen en koninginnen
- d. landeigenaren in het buitenland
- e. spoorwegbeambten
- f. militairen
- g. gouverneurs, ministers e.a. staatslieden
- h. landkenmerken (point, bay, river, enz.)

- i. bomen, planten, dieren
- j. bergen, meren
- k. ontdekkingsreizigers
- l. dochters en vrouwen van belangrijke personen als pioniers, staatslieden en presidenten
- m. indiaanse namen
- n. getallen
- o. kleuren
- en vele, vele andere.

Maar nogmaals: de weg van de minste weerstand is niet altijd de juiste.

Stempels

Dat stempels een belangrijke rol kunnen spelen mag als bekend worden aangenomen.

Een kerstcollectie zonder de bijbehorende stempels is incompleet.

Het Golden Gate stempel uit 1939/1940 behoort bij de zegel over de Internationale Tentoonstelling (Scott 852).

Ik vond gewoon tussen doubletten een Nat. Park zegel (Scott 314) met een Nat. Park-stempel en een zegel van de Columbia University met een bijpassend stempel, maar ook een perfin van de Nat. Park Bank. Zo zijn er vele, maar men moet wel blijven speuren. Vooral complete brieven (al of geen fdc's) met toepasbare stempels zijn waardevolle aanwinsten.

Een Washington-stempel op een zegel met Washington is leuk, maar een Tyler-stempel met de beeltenis van president Tyler is nog leuker. Zo bezit ik een zegel met het portret van Gallatin plus een precancel van het plaatsje Gallatin in Missouri.

Als u de posterijen in een thema opneemt mag u de verschillende ZIP codestempels en velranden bij zegel Scott 1511 niet missen. Evenmin als de Pray for Peace-stempels gemist kunnen worden bij de verschillende

Peace zegels als die in een thema worden ondergebracht.

Zowel tijdens de 1^e als de 2^e wereldoorlog werden er veel bonds (obligaties) verkocht. Teneinde de verkoop te stimuleren werden verschillende propagandastempels gebruikt. Dus horen ze in deze "oorlogsthema's" thuis. Ook zijn de verschillende Rode Kruis stempels onmisbaar bij dit onderwerp en over de vele stempels op het gebied van gezondheidszorg zult u bij het uitwerken van dit thema zeker uw licht moeten laten schijnen.

Forest Conservation

Pater Marquette plus perfin van de Pater Marquette Railway.

Ik heb hier een aantal voor de hand liggende voorbeelden gegeven. Bekijk de stempels eens en u zult veel verscheidenheid ontdekken.

Een uitermate boeiende aangelegenheid.

Brieven

Ik noemde al even brieven. Het aantal sloganstempels is legio in Amerika. Veel ervan is dankbaar te gebruiken. Echter niet alleen sloganstempels op brief. Ook de normale postmerken met plaatsnamen kunnen een thematische verzameling opfleuren, indien men zekerheid heeft over de oorsprong van die plaatsnamen.

Brieven waarvan het vignet plus de zegel in overeenstemming zijn met het thema geven de uitwerking een speciaal cachet.

Brieven waarvan wel het vignet maar niet het stempel en ook niet de zegel in overeenstemming zijn met het thema, zijn geen toepasbare elementen in de verzameling.

Perfins

Perfins (firmaperforaties) kunnen ook worden ingevoegd, alhoewel ik me ervan bewust ben, dat niet iedereen in staat zal zijn de betekenis van gevonden perfins vast te stellen. Hulp van iemand, die daar een catalogus van heeft, is dan ook onmisbaar. De aanschaf hiervan à $\pm$ f 100.- zal voor menigeen een bezwaar zijn.

In een vorig jaar gehouden lezing heb ik verteld dat Amerika zo'n 6000 verschillende perfins kent, die in tal van thema's zijn onder te brengen, zoals:

a. spoorwegen	d. onderwijs
b. scheepvaart	e. industrie
c. bankwezen	

en vele, vele andere!

Mix

Wie er aardigheid aan heeft kan soms een gewone landenverzameling combineren met het thematische onderwerp. Ik denk in dit geval aan de Nationale Parken Serie uit 1934-1935 met zijn variëteiten van tandingen, guidelines etc.

U ziet het, dit is een advies dat tentoonstellingsnormen te buiten gaat. Een dergelijke mix wordt door de jury beslist niet gewaardeerd.

Soms hoor je zeggen van een thema: Het is zo'n klein onderwerp. In een aantal gevallen kan dat waar zijn. Maar er is ook een spreekwoord: klein maar fijn.

Men kan uiteraard meerdere onderwerpen tegelijk onder handen nemen.

Amerika heeft dit voor, dat weinig zegels, zoals bij Nederland, bijna uitsluitend per serie moeten worden aangeschaft. Vrijwel elke zegel is los verkrijgbaar, iets dat

het meerdere malen gebruiken van dezelfde zegel niet moeilijk maakt.

Materiaal

Hoe kom je aan het materiaal?

- . zegels . perfins
- . stempels . first days
- . precancels . andere brieven
- . . eigen contacten
- . ruilbeurzen . onze club

Ik hoop met het bovenstaande velen een hint te hebben gegeven over de mogelijkheden die de Amerikafilatelie te bieden heeft op het thematische vlak.

Ik beweer altijd: wie ééns met Amerika begint hoeft nooit een ander land erbij te nemen en dat blijf ik staande houden.

Thematisch verzamelen is boeiend en verrijkt de kennis niet onbelangrijk vanwege, ik herhaal het, de noodzaak tot verdere verdieping in de achtergrond van de afbeelding.

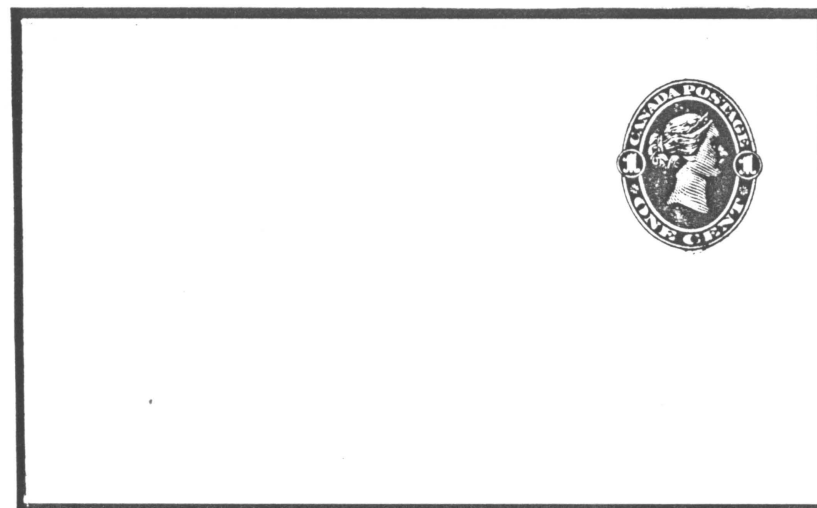
Uiteraard heb ik weinig méér kunnen doen dan aangeven. In detail uitwerken moet U zelf doen. Maar als U nog vragen hebt bent U welkom.

VANWEGE ARCHIE BUNKER.....

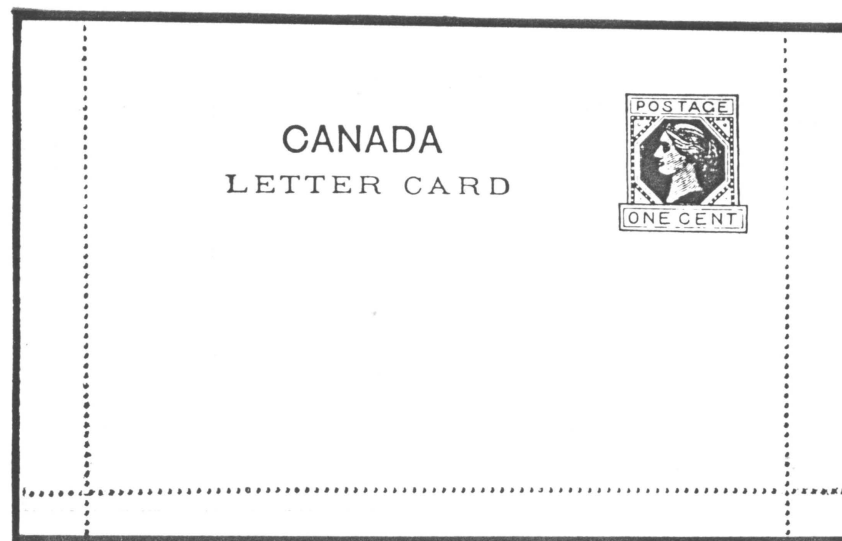
Dat je het nooit iedereen naar de zin kunt maken ondervindt ook de USPS telkens weer. Een paar staaltjes daarvan willen wij U niet onthouden.

Zoals U weet staan op heel wat zegels, die ter herinnering aan de Amerikaanse Revolutie van 1776 zijn uitgegeven, de woorden "BICENTENNIAL ERA": Tijdperk van 200 Jaar.

CANADESE POSTWAARDESTUKKEN

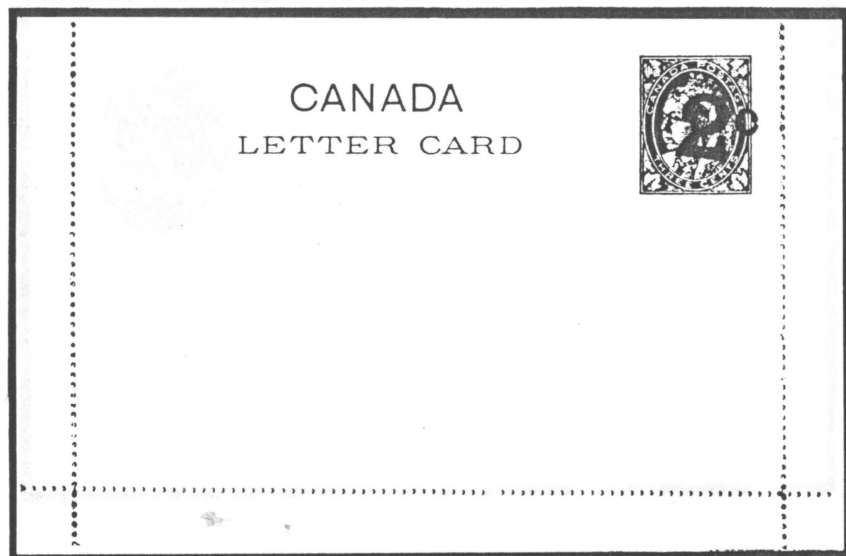
1

2

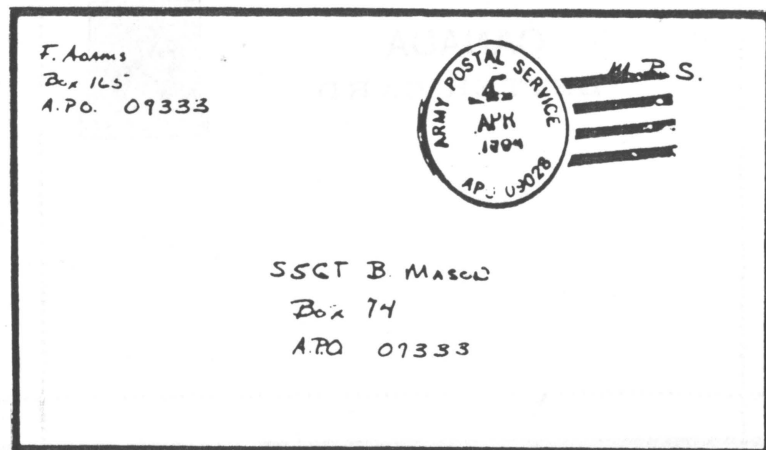
571

CANADESE POSTWAARDESTUKKEN

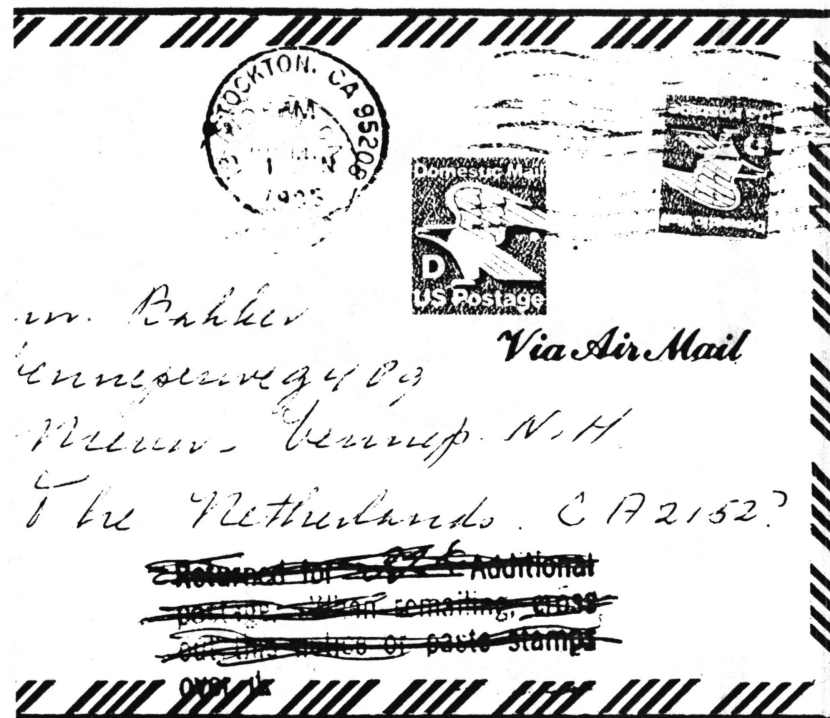

3

INTRATHEATER MAIL

D - ZEGELS

In de vorige Usca Post merkten wij op, dat de non-denominated D-zegels alleen geldig zijn voor binnenlands verkeer. Volgens de reglementen van de Wereld Post Vereniging moet de frankeerwaarde op elke internationaal gebruikte postzegel zijn aangegeven. Wij weten dat. U ook. Maar de Amerikaanse Post niet. Zie deze brief, afgestaan door collega Bakker. Eerst teruggestuurd vanwege te lage frankering, afgestempeld door twee postkantoren en toch niet gezien!

ANANAS POST

Dat leverde duizenden spinnijde brieven op van domoren, die dachten dat het E.R.A. werd herdacht, het Equal Rights Amendment, dat is het 14^e amendement, dat aan alle burgers gelijke rechten verzekert en dat in 1868 in de Grondwet is opgenomen. Kennelijk heeft dat Amendement nog steeds niet hun sympathie.....

Iets dergelijks gebeurde naar aanleiding van de 7.7c zegel voor partijenpost, Sc. 1614, waarop drie saxhoorns staan met de spreuk: Marching in step to the music of the Union: Wijlopen inde pas op de muziek van de Unie. Nu betekent "Union" ook Vakbeweging, dus U begrijpt het al.....

Minder politiek van aard waren de vele protesten uit Tennessee tegen de drie sterren in de vlag van die Staat, afgebeeld op Sc. 1648 in het vel Vlaggenzegels van 1976. De USPS had een uitgebreid bronnenonderzoek gedaan naar de juiste heraldische vorm, maar toch schreven heel wat eigenwijzen, dat de configuratie verkeerd was: er moest één ster precies midden boven de beide andere staan, die precies horizontaal in de vlag moesten liggen.....

Om zulke dingen zoveel mogelijk te voorkomen komt aan het creëren van nieuwe Amerikaanse postzegels tegenwoordig naast de ontwerper, de graveurs en de vormgever ook nog een "art director" te pas. Diens naam wordt in de USPS-publicaties over nieuwe zegels ook genoemd, hetgeen bewijst hoe belangrijk men die functie vindt. De art director staat de kunstenaars bij om ervoor te zorgen dat er bij het publiek geen kwaad bloed wordt gezet en ook om rekening te houden met de druktechnische mogelijkheden bij het Bureau of Engraving and Printing.

IETS OVER DE POSTWAARDESTUKKEN
VAN CANADA EN NEWFOUNDLAND (I)
door G.G. Cohen

Op de pagina's C 106-C 127 in de Compilatie "Artikelen Canada" van onze studieclub staat een gedegen en uitgebreid artikel over de enveloppen (postwaardestukken) van Canada tot 1952. Daarnaast kent B.N.A. (British North America) echter meer postwaardestukken. Bovendien bestaat naast het door de schrijver van bovengenoemd artikel aangehaalde werk van Nelson Bond nog een "Canada & Newfoundland Postal Stationery Catalogue" van J.F. Webb, waarvan in 1983 de 4^e druk verscheen. Ook in de werken van Boggs en bij Robson Lowe: "The Encyclopædia of British Empire Postage Stamps - America" is over dit onderwerp veel te vinden. In dit artikel is echter slechts een summiere opsomming gegeven van wat er zoal bestaat.

Behalve gewone enveloppen gaf Canada uit: Speciale -, verkiezings- en aangetekende enveloppen; Postbanden en wikkels; Portwikkels en portetiketten; Postbladen en luchtpostbladen; Kaartbrieven; Briefkaarten en Prentbrief/maximumkaarten.

Newfoundland gaf uit: Enveloppen, Wikkels, een Kaartbrief en Briefkaarten. British Columbia, Nova-Scotia, Prince Edward Island en New-Brunswick, die destijds wel eigen zegels hadden, lieten geen postwaardestukken het licht zien. Voor de niet getoonde afbeeldingen wordt verwezen naar het hierboven genoemde artikel in de Compilatie en naar Scott - Canada.

Na 1952 verschenen in Canada nog enveloppen met de beeldenaar van Koningin Elisabeth, zoals op de zegels Scott n° 325 (1953) 2,

4 en 5 cent; Scott 337 (1954) 2 cent; ongeveer als Scott 325 (1962) 2, 3, 4 en 5 cent; Scott 401 (1964/65) 3, 4 en 5 cent; Scott 454 e.v. (1967/72) 3, 4, 5, 6, 7 en 8 cent; daarna nog nieuwe waarden in 1969/71 en in 1975.

Speciale enveloppen werden vervaardigd voor bedrijven en overheidsinstellingen in allerlei afmetingen, kleuren en papiersoorten. Die waren niet voor het publiek aan de loketten verkrijgbaar; sommige enveloppen hadden 1 dan wel 2 vensters. In 1894 verscheen de 1c blauw en de 3c rood met Koningin Victoria (type Compilatie EA). Na 1923 vinden we enige honderden varianten met Koning George V (typen Compilatie EF, EG, EN, EQ en ER) en na 1953 nog grote aantallen met Koningin Elisabeth.

Verkiezingsenveloppen werden verspreid naar stembureaus e.d. voor de correspondentie, verband houdend met de resp. verkiezingen. Zij verschenen voor het eerst in 1925. Op deze enveloppen waren de retour-adressen voorgedrukt. De beeldenaars zijn als in de Compilatie type EM, EQ en ER, later als van de diverse Koningin Elisabeth zegels.

Wikkels voor kranten e.d. kwamen al vroeg in gebruik, op de grotere (de z.g. Postbanden) was voorgedrukt, dat ze alleen bestemd waren voor uitgevers en voor 2^e klas post naar de U.S.A. De eerste wikkels kwamen uit in 1875; ze droegen een ovale afbeelding van Koningin Victoria (afb 1 op blz 571). Tot 1898 was de frankeerwaarde steeds 1c, daarna kwamen wikkels van 2 en 3 cent, steeds in vele kleurvariaties. We vinden ze met afbeelding als Sc. 67, 89, 104, 149, 162, 195, 325, 337 en 401.

Voor onvoldoend gefrankeerde zendingen van

de krantenuitgevers gebruikte men voorgedrukte wikkels en etiketten (1912).

In 1893 verschenen 2 postbladen voor binnenlands gebruik, 1 c zwart, met Koningin Victoria, als afb 1. Pas in 1973 verschijnen deze bladen opnieuw, ditmaal met zegels met bloemmotieven, waarde 8c, met de tekst "Domestogramme". Voor elk der 12 provincies was er een type.

Luchtpostbrieven (Airletters) verschenen in Canada voor het eerst in 1944, uitsluitend voor verzending naar militairen overzee. Zij droegen geen waarde-aanduiding, maar waren voorgedrukt met de tekst "Armed Forces Air Letter, Christmas Issue 1944". Vanaf 1947 waren luchtpostbrieven normaal aan de loketten verkrijgbaar, steeds met de beelde naar van de regerende vorst(in). Er bestaan diverse formaten en typen, de waarde-aanduiding is 10c en - na 1971- 15c en hoger. De exemplaren tot 1950 zijn vrij schaars.

Onder kaartbrieven verstaan we voorgedrukte, voorgevouwen, rondom geperforeerde dun kartonnen kaarten, die buiten de perforatie zijn voorgegomd (afb 2). Als deze kaarten aan de binnenzijde zijn beschreven en vervolgens zijn dichtgeplakt, kan de tekst alleen na het afscheuren van de geperforeerde rand worden gelezen. Deze kaartbrieven (Lettercards) waren in gebruik van 1893 tot ca 1900; zij waren in hoofdzaak bestemd voor banken e.d., die veelvuldig korte mededelingen aan hun cliënten moesten doen. Wij kennen de waarden 1, 2 en 3c in 2 typen, beide met Koningin Victoria (afb 2 en 3). In 1899 verscheen een opdruk 2c op 3c (afb 3).

..... Wordt vervolgd

DE ANANAS POST OP HAWAII

Toen op 12 maart 1984 een USA-zegel uitkwam om te herdenken dat Hawaii 25 jaar geleden de 50^e Staat werd van de Unie heeft Uw redacteur een briefje geschreven aan Craig Miyamoto in Honolulu, die zich "Local Post Postmaster" noemt. Hij is namelijk de chef van een particuliere postdienst met de naam "The Pineapple Post".

Niet gehinderd door al te veel bescheidenheid wordt deze dienst aangemerkt als "een historische plaatselijke Postdienst, de enige die thans op Hawaii bestaat". De postroute loopt van het hooggelegen Makiki naar het Postkantoor Makiki in Honolulu. De post moet met normale USA-zegels worden gefrankeerd, maar daar worden zegels van de Pineapple Post bijgeplakt, die worden afgestempeld met een eigen stempel (zie blz 574). De dienst werd ingesteld op 11 juni 1977 "om de wereld in te lichten over de schoonheid, de boeiende geschiedenis en de zeden en gewoonten van Hawaii."

Miyamoto vertelde in zijn antwoordbriefje, dat op 12 maart 1959 in het Congres de wet werd aangenomen, waarmee Hawaii tot Staat werd bevorderd, maar dat President Eisenhower die wet pas op 21 augustus 1959 ondertekende. En daarom is die dag de wettelijke feestdag geworden.

Men kan de moderne Amerikaanse particuliere postdiensten met een glimlach zien als een stukje folklore in de filatelie. Vermoedelijk zult U geen dubbeltje over hebben voor de "labels", de eigen postzegels, die zij uitgeven. Maar de Pineapple Post maakt wel ernst met de voorlichting aan de wereld! Bij elke zegel hoort een beschrijving, die

voor de liefhebber interessante details over Hawaii bevat, die hij anders misschien niet zo makkelijk aan de weet zou komen. Wie er meer over wil weten kan terecht bij de redactie of bij The Pineapple Post, P.O. Box 23029, Honolulu, Hawaii 96822, U.S.A.

BRIEFKAARTEN IN ALLE MATEN

De briefkaarten van de USA hebben het standaardformaat $5\frac{1}{2}$ bij $3\frac{1}{2}$ inches = 14 x 9 cm, maar dat is niet altijd zo geweest. Eens kon het publiek de kaarten van 1c zelfs kiezen uit drie formaten.

Toen in 1889 John Wanamaker postmaster general werd, vond hij dat de kaarten een handzamer formaat moesten krijgen. Hij liet briefkaarten van groot formaat drukken voor handelsgebruik en voor mannen en kaarten van een kleiner formaat voor de correspondentie van de dames. Op 16 december 1891 kwamen de kaarten van 1c met het portret van Ulysses Grant in beide vormen uit: Sc. UX 10 en 11. De grote was zwart op chamois en mat $6\frac{1}{8}$ bij $3\frac{3}{4}$ inches = 15.6 x 9.5 cm. De dameskaart was blauw op wit in de maten $4\frac{5}{8}$ x $2\frac{15}{16}$ inches = 11.7 x 7.5 cm. Deze kaart is de kleinste die ooit is uitgegeven. Maar het publiek kon toen ook nog gebruik maken van de op 1 december 1886 uitgegeven 1 cent Jefferson, Scott UX 9, die $5\frac{1}{8}$ bij 3 inches = 13 x 7.6 cm groot was en die dus al veel leek op het huidige formaat. En die laatste kreeg de voorkeur van het publiek. In 1893 nam de USPOD daarom de grote kaarten uit de verkoop, maar de dameskaart bleef tot 1897. In 1898 kwam er weer een nieuw formaat toen de eerste "library card" werd uitgegeven, maar daarover schreven wij al in Usca Post nr 17 op blz 352.

KORT AMERIKAANS

De plaatnummervrienden onder ons moeten hun Ameripex zegels eens even nakijken. De combinatie offset n° 1 crèmekleur en n° 1 grijs + diepdruk n° 2 zwart wordt, als er verder niets gebeurt, knap zeldzaam: daarvan zijn er slechts 4370 gedrukt. De "dader" is de zwarte diepdrukplaat geweest: die is maar heel kort gebruikt.

Nog meer plaatnummernieuws. Bij de rolzegel van 18c met het portret van Washington, die al op 23 juli had moeten uitkomen, maar nu op 6 november is gezet, doet zich wat nieuws voor. Het wordt de eerste rolzegel in meer kleuren (geel, magenta, cyaan, zwart) en dat betekent een groep van 4 plaatnummers op elke 24^e zegel. Er komt ook een precancel "Presorted First Class" in zwart, gedrukt over Washingtons jas en niet over zijn gezicht, zonder lijnen, en dan komt er op die 24e zegel nog een zwart cijfer bij, zodat de groep 5 cijfers groot wordt. Dus een plaatnummer voor een precancel, een novum!

Te beginnen met de hierboven bedoelde uitgifte zullen de Bureau Precancels voortaan óf een service indicator dragen zonder lijnen óf één enkele horizontale streep over het midden van de zegel. Het is óf-óf en niet allebei. Men gaat hiertoe over om minder afbreuk te doen aan de zegelbeelden. De voorraden met twee lijnen worden opgemaakt. Bij de Local Precancels verandert er niets: daar blijven 2 lijnen op staan, mét de naam van de staat en van het postkantoor.

Elke dag worden er voor de USPS 93 miljoen postzegels gedrukt. Daar wordt ruim 1450 kg lijm op gekwast.

Sinds 2 april 1984 genieten overzee gelege-
de Amerikaanse militairen portvrijdom voor
brieven, briefkaarten, platte poststukken tot
21½ x 28 cm en geluids- en videocassettes
tot 335 g, verzonden aan APO's (Army Post
Offices) binnen hun eigen "theater": dat is
de voor ons altijd wat macabere term, waar-
mee Amerikanen een strijdtoneel, een opera-
tiegebied aanduiden. Om U een idee te geven:
tot het Atlantisch "theater" behoren alle
APO's die beginnen met 09; het Latijns Ame-
rikaanse gebied omvat de APO's met 34 en het
Pacificgebied die met 96 en 98. Een soldaat
van b.v. APO 09028 (Sandhofen in Duitsland)
kan portvrij verzenden aan APO's die met 09
beginnen, maar niet aan APO's met 34, 96 of
98. Deze door het MPSA, het Military Postal
Service Agency, in samenwerking met de USPS
ingestelde regeling geldt niet voor militai-
ren op Hawaii, in Alaska en op Puerto Rico,
want dat zijn geen overzeese gebieden.
Alles wat de militair moet doen is de let-
ters "M.P.S." (Military Postal Service) zet-
ten op de plaats, waar hij anders een post-
zegel had geplakt. Verder moet hij zijn eigen
afzendadres met APO-code vermelden.
Deze dienst heet de "intratheater service",
terwijl die tussen de verschillende "thea-
ters" als de "intertheater service" wordt
aangeduid. Zie afbeelding op blz 572.

De nieuwe managers van Scott hebben een eer-
ste ingreep gedaan in hun Specialized Cata-
logue. De "labels" van "Western Airletter",
"Burlington Airletter" en "American Express"
worden niet meer opgenomen. De kans bestaat
dat er in de toekomst een afzonderlijke ca-
talogus komt voor dit type moderne particu-
liere locale en expres postzegels.
Voorts werden de Transportation Serie en de
Great Americans omgenummerd. Zodra de nieuwe
nummers ons bekend zijn lichten wij U in.

Wie kan je tegenwoordig nog vertrouwen? Nu
zijn er zowaar 247 valse certificaten van
echtheid afgegeven door, ja ja, de Philate-
lic Foundation, dat eerbiedwaardige monu-
ment van soliditeit en betrouwbaarheid. De
aanstichter was een Californische postze-
gelhandelaar, die rondreed met een Porsche
met het nummerbord STAMP MD. Nu betekent
MD daar dokter en hij behandelde ook post-
zegels. Hij had een eerste klas laborato-
rium om te repareren, na te tanden en na te
gommen. Hij wist een computeropérateur van
de Foundation om te kopen en die gaf al die
certificaten af. Zijn aldus verrijkte ze-
gels veilde hij in Chicago bij een huis,
dat adverteert met "an auction house that
runs as smooth as a clockwork". Natuurlijk
leverden ze toen schandelijk veel geld op.
Het drietal is door de FBI gearresteerd en
het lab werd in beslag genomen. De nummers
van de certificaten zullen wel bekend wor-
den bij het rechtsgeding.

Als u weereens een ontwerp voor een Ameri-
kaanse postzegel inzendt aan het Citizens'
Stamp Advisory Committee en de USPS is zo
dom het niet te gebruiken, moet u voortaan
zelf uw ontwerp terugvragen binnen 30 dagen
nadat het werd verworpen. Anders kunt u er
mooi naar fluiten.

Over het fiscale jaar 1985 verwacht de USPS
een tekort van \$ 500 miljoen, mede doordat
er 50.000 man personeel is aangenomen om de
kwaliteit van de postdienst op te krikken.
Er moet nu zuinigjes-aan worden gedaan. Een
zegeltje van 14c, dat op 11 oktober met het
oog op de kerstdagen zou uitkomen met het
opschrift "Season Greetings" plus een mooi
sneeuwlandschapje, komt er niet. Er zijn
"gewone" zegels genoeg om aan de behoefte
te voldoen. Dan maar wat minder feestelijk.

In ons stukje over de kافت van het Seashell booklet in de vorige Usca Post zijn wij te somber geweest toen we veronderstelden dat het aantal variëteiten daarvan wel nooit geopenbaard zou worden. Welnu: het zijn er slechts 7. Met 7 kافتjes hebt u dus dat he-le schelpenschilderij, waar u zo naar ver-lange.

.....
De USPS werkt hard aan een nieuwe service voor zijn FDC-klanten. Die krijgen in de toekomst hun envelop terug in een plastic omslag, zodat hij niet "overstempeld" en niet zo gauw beschadigd kan worden. Afstempeling en verzending geschiedt centraal in Merrifield, VA, waar de niet verplaatsbare machine staat voor de verpakking. Stel u gerust: het stempel is niet dat van Merrifield, maar heus van de plaats waar de zegel werd uitgebracht. De klant moet wel aan een paar voorwaarden voldoen: enveloppen nr. 6 3/4 gebruiken, er geen dikke "filler" in doen, en het adres zó plaatsen, dat er bovenaan genoeg ruimte is voor het stempel en onderaan ca 1½ cm, want daarin valt, op de plastic omslag, de streepjescode voor de sorteermachine. De eerste aldus behandelde zegel was de Jerome Kern van januari. Het experiment werd en wordt dit jaar een paar keer herhaald. Het is de bedoeling, deze service begin 1986 integraal in te voeren.

.....
Is het u wel eens opgevallen dat van de 35 Famous Americans uit de serie van 1940 er vier en profiel zijn afgebeeld en u dus niet aankijken? Van de 3c Charles W. Eliot (Scott 871) weten wij waarom. Op de rechterzijde van zijn gelaat had hij een grote levervlek, waardoor hij bij zijn studenten bekend stond als "Scar Face Charlie" en zich nooit full face wilde laten fotograferen.